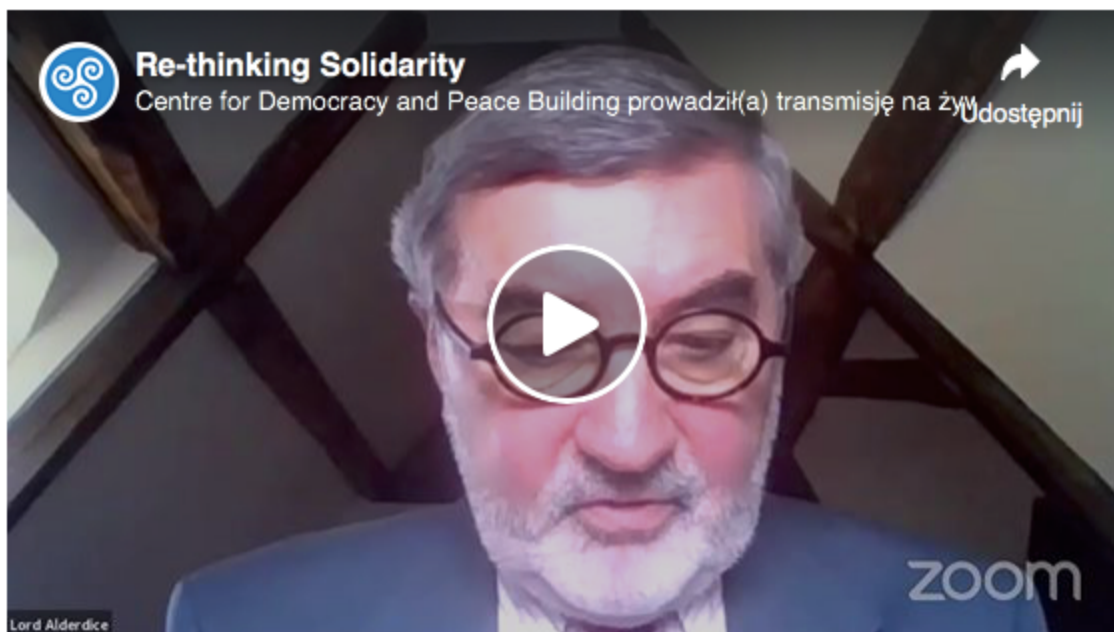

[RELACJA] Solidarność, religia, dialog. Webinarium otwierające cykl „Re-thinking Solidarity”

W piątek, 23 października odbyła się pierwsza debata z cyklu „Re-thinking Solidarity” zorganizowana przez Instytut Kultury Św. Jana Pawła II wraz z St. Benet’s Institute (University of Oxford) we współpracy z irlandzkim Centre for Democracy and Peace Building oraz Instytutem Kultury Polskiej w Londynie. Jej tematem były zagadnienia związane z religijnym aspektem idei solidarności. W debacie udział wzięli: Lord Alderdice, Dariusz Karłowicz, Nazila Ghanea, Daniel Greenberg oraz Jarosław Kupczak OP.

Punktem wyjścia do rozważań prelegentów nad źródłem i sensem międzyludzkiej solidarności była rocznica powstania „Solidarności” oraz encyklika *Dives in Misericordia* podpisana 40 lat temu przez Jana Pawła II. Zawarte w niej myśli stworzyły teologiczny i filozoficzny fundament dla rozumienia zjawiska i imperatywu solidarności.

Obejrzyj debatę >>

Jako pierwszy głos zabrał Jarosław Kupczak OP i zaczął od stwierdzenia, że słowo „solidarność” ma wiele znaczeń i może oznaczać wspólnotę zarówno w dobru, jak i w złu. Skupił się jednak na solidarności jako na fenomenie etycznym, opierając się na przekonaniu, że człowiek jest istotą etyczną, a zatem jest zdolny do wybierania między dobrem a złem. Jarosław Kupczak OP wspominał trzy obrazy: „rewolucja godności” na Ukrainie, aktualną sytuację na Białorusi oraz ruch Black Lives Matter, które jego zdaniem ukazują solidarność jako etyczną reakcję na niesprawiedliwość, kłamstwo, cierpienie, zło. Odniósł się także do „Solidarności”, która powstała jako ruch społeczny po pierwszej pielgrzymce Jana Pawła II do Polski w czerwcu 1979 r. – Ta wizyta stworzyła coś nowego między ludźmi, wyzwoliła w nich poczucie godności – podkreślił.

Nazila Ghanea mówiła o solidarności w kontekście praw człowieka, nawiązując m.in. do art. 29 Powszechnej Deklaracji Praw Człowieka. Zgodnie z nim każdy człowiek ma obowiązki wobec społeczeństwa i podlega ograniczeniom mającym na celu zapewnienie uznania i poszanowania praw i wolności innych. Na tym Nazila Ghanea oparła swoje wystąpienie, podkreślając, że wyrazem solidarności jest zdolność stawania w obronie innych ludzi, szczególnie tych najsłabszych, i ich praw, nawet jeśli wiąże się to z niebezpieczeństwem. Przypomniała o takich wartościach, jak przebaczenie, zaufanie, miłość, poświęcenie, służba, na które w aktach prawnych nie ma miejsca, ale które są w rozważaniach na temat praw człowieka niezwykle istotne. – Prawa człowieka są pojazdem, który potrzebuje napędu, a tym napędem są wartości duchowe, religijne czy standardy etyczne – odpowiedziała metaforycznie na postawione w temacie debaty prelegentka.

Solidarność należy postrzegać jako moralny i społeczny imperatyw uczestnictwa w Bożym miłosierdziu, które ujawniło się w tajemnicy Krzyża – podkreśla Dariusz Karłowicz

Dariusz Karłowicz w swoich rozważaniach wyszedł od znanego zdania: nie ma wolności bez solidarności, do których Jan Paweł II dodał, że nie ma solidarności bez miłości i

miłosierdzia. Za fundamentalne w rozumieniu solidarności uznał słowa z Listu św. Pawła do Galatów 6,2: „jedni drugich brzemiona noście”, które przypominają nam o naszej ludzkiej słabości i niewystarczalności. Stwierdził, że to są rzeczy, które prawdziwie dzielimy jako ludzie i solidarność jest możliwa tylko wtedy, gdy rozumiemy swoją słabość. –

Solidarność należy postrzegać jako moralny i społeczny imperatyw uczestnictwa w Bożym miłosierdziu, które ujawniło się w tajemnicy Krzyża – dodał.

Ostatni prelegent, Daniel Greenberg, wyszedł od stwierdzenia, że w celu osiągnięcia solidarności należy skupić się nie na tym, co nas dzieli, ale na tym, co nas łączy. Jediną rzeczą, która jego zdaniem nas łączy, jest człowieczeństwo (*humanity*). Opierając się na żydowskim powiedzeniu sugerował, że wychowanie (*manners*), przez które należy rozumieć godność, odpowiedzialność, przyzwoitość, współczucie i miłosierdzie, ma pierwszeństwo względem religii, którą rozumie jako grupę. – Polityka, religia i ideologia muszą rozpoznawać człowieczeństwo a ludzie – poszukiwać siebie nawzajem – podsumował.

Zapraszamy na kolejne debaty poświęcone idei solidarności. Szczegółowe informacje i rejestracja na konferencje: Center for Democracy and Peace Building. Każdą z debat prowadzić będzie Lord John Alderdice – brytyjski polityk, członek partii Liberalno-Demokratycznej. Z zawodu jest psychiatrą. Jako lider Partii Sojuszu Irlandii Północnej odegrał znaczącą rolę w negocjacjach Porozumienia Wielkopiątkowego z 1998 roku. Prowadzi wykłady i zajęcia na Oxfordzie na temat rozwiązywania konfliktów i rozumienia fundamentalizmu, radykalizacji i terroryzmu. Od 1996 roku zasiada jako dożywotni członek Izby Lordów. Obecnie pełni funkcję wiceprzewodniczącego Komitetu Izby Lordów.

Opracowała Konstancja Pikus

***

Instytut Kultury św. Jana Pawła II został powołany setną rocznicę urodzin papieża Jana Pawła II na Wydziale Filozofii Papieskiego Uniwersytetu Świętego Tomasza z Akwinu w Rzymie (Angelicum). Jego misją jest refleksja nad najbardziej aktualnymi problemami współczesnego Kościoła i świata w odniesieniu do myśli i nauczania św. Jana Pawła II. W gronie wykładowców znaleźli się wybitni intelektualiści z całego świata. Planowany jest również program stypendialny dla młodych naukowców i studentów z Polski.

Inicjatorami powołania Instytutu Kultury św. Jana Pawła II jest środowisko skupione wokół Fundacji Świętego Mikołaja (Teologii Politycznej) i Fundacji Futura – Iuventa.